

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Promemorian Uppgiftsskyldighet för vissa stödåtgärder

KN2025/00011

Utgångspunkter

Konkurrensverket har i uppdrag att verka för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna. Yttrandet avgränsas till sådana aspekter som följer av Konkurrensverkets ansvarsområden. Yttrandet följer den struktur och de rubriker som används i promemorian.

På ett övergripande plan anser Konkurrensverket att det är viktigt att säkerställa att kraven som följer av EU-lagstiftning tillämpas enhetligt i relation till olika berörda företag och att förebygga risken för att stöd som är oförenligt med dessa krav ges ut, med återkrav för enskilda företag som följd.

5. Registerskyldighet enligt EU-förordningarna om stöd av mindre betydelse

I promemorian föreslås att den som genomför en stödåtgärd som godkänts av kommissionen ska, i den omfattning som kommissionen bestämt, lämna uppgifter för registrering av stödåtgärden. Detsamma gäller den som genomför en stödåtgärd som genom en förordning eller ett beslut av kommissionen undantagits från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i EUF-fördraget.

Konkurrensverket tillstyrker förslaget att ändra lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler (statsstödslagen) så att registrering för publicering inkluderas i den befintliga strukturen i avsnittet om upplysningskyldighet och registerföring i statsstödslagen.

Förslaget följer av ändringar i EU-lagstiftningen och mot bakgrund av att stöd av mindre betydelse används som styrmedel av myndigheter på olika förvaltningsnivåer på den svenska marknaden är det rimligt att tillse att dessa stöd kan fortsätta att lämnas i Sverige.

Sekretess

I promemorian redogörs för frågor om sekretess som kan aktualiseras när uppgifter om stödåtgärder ska lämnas för registrering i ett centralt register som kommer att vara tillgängligt för allmänheten.

Konkurrensverket anser att frågan om upphävd sekretess för att möjliggöra offentliggörande av relevanta uppgifter behöver analyseras ytterligare. Det kan uppkomma behov av följdändringar i befintliga stödordningar inför ikraftträdandet av de nya bestämmelserna.

Promemorians beskrivning av sekretess och sekretessbrytande bestämmelser tar sikte på överlämnande av handlingar till andra myndigheter. Kravet på registrering liknar kravet på offentliggörande enligt den allmänna gruppundantagsförordningen.¹ När bestämmelserna om offentliggörande infördes ändrades också statsstödslagen. I jämförelse med prop. 2015/16:156 s. 16, som då var aktuell, uppstår frågan om även den nu föreliggande ändringen i EU-lagstiftningen innebär att enskilda stödmottagare behöver samtycka till att uppgifter om dem och deras stödbeslut offentliggörs. Som föreslogs i den ovan nämnda propositionen kan samtycke vara ett villkor för att en förmån ska beviljas. Om det villkoret inte kan ställas upp kan det i stället behöva införas bestämmelser som bryter sekretessen.

Behandling av personuppgifter

Enligt promemorian innebär förslaget en ny behandling av personuppgifter eftersom stödgivarna ska lämna uppgifter om stödåtgärden för registrering, i stället för att på egen hand föra ett register över beviljade stödåtgärder.

Konkurrensverket anser att det saknas en beskrivning av hur pseudonymisering vid behov, och korrekt data i registret ska säkerställas i Sverige. Dessa delar kan vara viktiga för ett enhetligt genomförande i Sverige.

Ett offentligt centralt register är enligt kommissionen berättigat, men förenlighet med lagstiftning för skydd av personuppgifter ska också säkerställas.² Promemorian innehåller ingen analys över behovet av pseudonymisering i Sverige för att följa GDPR³. Om det finns behov av detta behöver arbetssätt finnas på plats innan ikraftträdandet. Det framgår inte heller vilka lämpliga åtgärder som föreslås vidtas för korrekt data i registret enligt kravet i artikel 6.2 i EU-förordningen (EU) 2023/2831.

¹ Artikel 9.1 kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

² Skäl 27 i förordning (EU) 2023/2831 återges delvis i promemorian, se Kommissionens förordning (EU) 2023/2831 av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (allmänna förordningen om stöd av mindre betydelse).

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

7. Konsekvenser

Konkurrensverket välkomnar att företag genom regelförändringarna själva kommer kunna kontrollera vilka stöd de fått som hör till kategorin stöd av mindre betydelse. Att allmänhetens insyn ökar är också positivt. Konkurrensverket delar däremot inte bedömningen i promemorians konsekvensbeskrivning avseende att det inte skulle finnas behov av informationsinsatser. Promemorian identifierar att det är många företag som berörs av stöd av mindre betydelse och det finns också ett större antal stödgivare bland statliga myndigheter, kommuner och regioner som beslutar om dessa stöd. Mot bakgrund av att det nya regelverket innebär ändringar i skyldigheter för såväl stödmottagare som stödgivare bedömer Konkurrensverket att det kommer att krävas informationsinsatser för att sprida kunskap om de nya bestämmelserna, och hur de kommer genomföras i Sverige.

Konkurrensverket delar inte heller promemorians bedömning att kostnader för införandet av rapporteringen skulle kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. En myndighets ansvar för ett sådant nytt centralt register skulle med all sannolikhet medföra kostnader för såväl it-utveckling som löpande it-drift och arbetsinsatser för den myndigheten, oavsett om kommissionens system för registrering av uppgifter på unionsnivå används eller ett nationellt register inrättas.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Marie Östman. Föredragande har varit sakkunniga ekonomen Leida Larkeus.

Beslutsfattandet har dokumenterats digitalt och yttrandet saknar därför namnunderskrift.

Marie Östman